

Bogumił Hoff
(1829-1894)
– „odkrywca” Wisły

Redakcja
Renata Czyż

Wisła 2014

Recenzenci: prof. dr hab. Jan Malicki
dr hab. Janusz Spyra, prof. AJD

Redakcja i wstęp: Renata Czyż
Korekta: Renata Czyż, Danuta Szczypka
Indeks: Danuta Szczypka

Wydawca:

Wydawnictwo Luteranin
Parafia Ewangelicko-Augsburska w Wiśle
43-460 Wisła, ul. 1 Maja 49
tel. 33 855 24 90

Współwydawca: **Interfon Sp. z o. o.**
Cieszyn, ul. Olszaka 5

Współpraca merytoryczna:
Miejska Biblioteka Publiczna im. J. Śniegonia w Wiśle
p. Hoffa 3, 43-460 Wisła, tel. 33 855 26 91
www.biblioteka.wisla.pl
biblioteka@wisla.pl

Wydawnictwo ukazuje się dzięki wsparciu zadania publicznego udzielonego przez Starostwo Powiatowe w Cieszynie i Gminę Wisła.

Okładka: Beata Kowalska-Matuszyńska
beata@drukarnia-interfon.pl

Skład komputerowy i druk:
Interfon Sp. z o. o.
Cieszyn, ul. Olszaka 5

ISBN 978-83-89796-88-2

Spis treści

Wstęp.....	5
Renata Czyż , Zanim przybył Hoff... Wyprawy naukowo-badawcze i podróże patriotyczne do źródeł Wisły.....	7
Michael Morys-Twarowski , Bogumił Hoff na Śląsku Cieszyńskim.....	27
Daniel Kadłubiec , Bogumił Hoff a kultura duchowa wiślan.....	39
Łucja Dawid , Daleki ale bliski. O cieszyńskiej twórczości literackiej Bogumiła Hoffa.....	53
Michał Kawulok , Twórczość plastyczna Bogumiła Hoffa.....	65
Danuta Szczypka , Bogumił Hoff w świadomości i pamięci mieszkańców Wisły.....	80
Aneks	
Małgorzata Friedel, Zapomniany kaznodzieja – Ludwig Johannes Christian Hoff.....	93
Listy Bogumiła Hoffa.....	114
Kazanie ks. Franciszka Michejdy wygłoszone na pogrzebie Bogumiła Hoffa.....	116
Przemówienie ks. Roberta Fiszkała wygłoszone podczas odsłonięcia pomnika Bogumiła Hoffa.....	121
Bogumił Hoff (1829-1894). Bibliografia (oprac. Renata Czyż).....	124
Spis ilustracji	130
Indeks	131